

Потребують подальшого осмислення і систематизації у навчальних посібниках з дисципліни етапи розвитку, історичні та сучасні надбання як вітчизняних, так і зарубіжних авторів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Адресный социальный патронаж семьи и детей: Научно-методическое пособие/под. Ред. Л.С. Алексеевой. – М.: Государственный НИИ семьи и воспитания, 2000. – 160 с.*
2. *Алексеева Л.С., Меновицков В.Ю. Сущностные характеристики социального патронажа и возможности влияния на решение проблем социального здоровья семей и детей // Социальное обслуживание. – 2004. - № 3. – С. 50-85.*
3. *Карпенко О.Г. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти: науково-методичний та організаційно-технологічний аспекти: Монографія. / За редакцією С.Я.Харченко. – Дрогобич: Коло, 2007. – 374 с.*
4. *Лукашевич М.П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи. – К., 2003.*
5. *Мудрик А.К. Соціальний інтелект та соціальна компетентність // Практична психологія і соціальна робота. – 2006. – № 3.(6)*
6. *Сила Т. Особливості суб'єктних характеристик учасників професійної інтеракції в соціальній роботі // Соціальна психологія. – 2005. – № 3(11). (5)*
7. *Социальная работа: научно-методическое пособие для студентов, магистрантов, аспирантов и специалистов в области социальной педагогики, социальной работы / С. Я. Харченко, Н. С. Кратинев, Л. Ц. Ваховский, В. А. Кратинова, О. П. Песоцкая, В. В. Покладова. В 2-х частях. – Ч. 1. – Луганск, 2002. – 158 с.*

УДК 378.14

Гончаренко Я.В.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ РОБОТИ

Стаття посвячена аналізу основних напрямлений організації студентської наукової роботи, існуючим проблемам і шляхам їх рішення.

На сьогодні у Фізико-математичному інституті НПУ імені М.П.Драгоманова студентська наукова робота традиційно ведеться на високому професійному рівні, про що свідчать наступні факти:

- *Видання власного збірника студентських наукових робіт «Студентські фізико-математичні етюди».* На сьогодні вже вийшло друком 10 номерів збірника «Студентські фізико-математичні етюди», який містить результати власних наукових досліджень студентів Фізико-математичного інституту НПУ імені М.П.Драгоманова, виконаних під керівництвом викладачів кафедр Інституту, а також студентів інших вищих навчальних закладів України. У збірнику публікуються статі, присвячені актуальним проблемам математики, фізики, інформатики та методик їх навчання.

- *Систематична робота студентських наукових гуртків та проблемних груп.* У Фізико-математичному інституті діють студентські наукові гуртки та проблемні групи, в яких розробляються актуальні напрями фізики та математики. Робота в гуртках активізує зацікавленість студентів Фізико-математичного інституту науковою роботою, розширює їх кругозір, формує наукову культуру, творче мислення, вміння вести власний науковий пошук, самостійно працювати з науковою літературою, представляти результати власних наукових досліджень під час наукової доповіді, підготовки тез або статті тощо. Це сприяє підвищенню ефективності навчання, якості підготовки курсових, кваліфікаційних та магістерських робіт, підготовці обдарованих студентів до успішної участі в олімпіадах, до продовження навчання і наукової роботи в магістратурі або аспірантурі.

- *Наявність студентських наукових публікацій,* що є одним з показників ефективності наукової студентської роботи.
- *Успішна участь студентів у предметних олімпіадах та конкурсах наукових робіт.*
- *Активна участь студентів у наукових конференціях.*

У Фізико-математичному інституті щороку у рамках проведення тижня науки відбувається ряд наукових заходів:

- зустрічі студентів з відомими науковцями України та світу;
- студентська звітна наукова конференція, в рамках якої проводиться секційне засідання та ряд пленарних;
- виставка досягнень науково-технічної творчості студентів.

Крім того, студенти Фізико-математичного інституту традиційно беруть участь у Всеукраїнських та Міжнародних наукових конференціях, де гідно представляються результати власних наукових досліджень, а також отримують можливість опублікувати матеріали наукових доповідей.

Протягом останніх кількох років студенти Фізико-математичного інституту отримують дипломи за кращі наукові доповіді на Всеукраїнській студентській науковій конференції «Молодь, наука, освіта, культура та національна самосвідомість».

З ініціативи викладачів Фізико-математичного інституту протягом останніх 7 років спільно з Інститутом природничо-географічної освіти та екології щорічно проводяться науково-практичні конференції «Математика і природничі науки», в яких беруть участь відомі вчені, викладачі, аспіранти та студенти обох інститутів.

- *Залучення студентів до виконання науково-дослідних держбюджетних тем.*

Разом з тим, в організації науково-дослідної роботи студентів існує ряд проблем, в основі яких лежать:

- низький рівень підготовки абітурієнтів і, як наслідок, незацікавленість і нездатність студентів займатись науковою роботою;
- недостатня мотивованість наукової роботи студентів та викладачів (відсутність ефективних форм стимулювання).

Зрозуміло, що повністю вирішити вказані проблеми силами викладачів Інституту неможливо, залишається шукати оптимальне рішення з врахуванням існуючих непростих умов.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З метою підвищення ефективності студентської наукової роботи пропонуємо наступні заходи:

- 1) активізувати роботу Студентського наукового товариства Інституту;
- 2) систематично залучати студентів до участі в роботі по пріоритетним напрямкам наукових досліджень Фізико-математичного інституту;
- 3) своєчасно інформувати студентів про заплановані наукові заходи — конференції, семінари, конкурси тощо та про можливість і умови участі в них, а також сприяти участі студентів в цих заходах;
- 4) розробити систему заохочення студентів та викладачів, що ведуть активну наукову роботу (додаткові бали, премії, оплата відряджень, отримання путівок тощо);
- 5) здійснювати підтримку видання збірника студентських наукових робіт «Студентські фізико-математичні етюди»;
- 6) брати участь в підготовці і проведенні:
 - конкурсу на кращу наукову студентську роботу;
 - звітної наукової конференції студентів Фізико-математичного інституту;
 - тижня науки в НПУ імені М.П.Драгоманова;
- 7) організувати зустрічі з відомими науковцями України та світу;
- 8) висвітлювати діяльність студентського наукового товариства Інституту у засобах масової інформації та Інтернет.

Окрему увагу хотілось би приділити організації роботи Студентського наукового товариства (СНТ). При розробці Положення про СНТ Фізико-математичного інституту та його статуту ми керувались наступними принципами:

1. Студентське наукове товариство є громадським об'єднанням, що діє з метою координації, організаційного та науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю, створення сприятливих умов для розвитку і реалізації творчих здібностей студентів Інституту, залучення їх до активної науково-дослідної, пошукової діяльності в процесі навчання у вищому навчальному закладі, участі у вирішенні актуальних наукових та науково-педагогічних проблем.

2. СНТ - це добровільна суспільна організація студентів, які виявляють інтерес до наукової, науково-організаційної та дослідницької роботи та активно приймають участь в ній.

3. СНТ органічно пов'язане з навчально-виховним процесом в університеті. Участь в діяльності СНТ розширює кругозір майбутнього спеціаліста, привчає його до самостійної повсякденної роботи, серйозного та вдумливого аналізу питань, до творчого розв'язання задач та більш глибокого засвоєння матеріалу, розвиває та закріплює низку спеціальних професійних навичок та вмінь, поглиблює та поповнює теоретичні знання.

Вважаю, що на сьогодні першочерговими завданнями СНТ Фізико-математичного інституту є вдосконалення організаційної діяльності, оскільки, якщо бажаючих проводити індивідуальні наукові дослідження серед студентів знайти неважко, то організувати наукову роботу, нести додаткове громадське навантаження погоджуються не всі. Тому основна вага з організації науково-дослідної роботи студентів лягає на дирекцію Інституту та викладачів кафедр, які проводять практично «штучну» роботу, знаходячи обдарованих студентів, залучаючи їх до наукової роботи, здійснюючи постійне керівництво та допомогу.

Окремим важливим завданням є розробка змісту науково-дослідної роботи магістрантів Інституту, особливо в умовах переходу до двохрічних навчальних планів підготовки магістрів дослідницького та професійного напрямків.

Згідно з проектами навчальних планів підготовки магістрів-математиків дослідницького і професійного напрямків підготовки науково-дослідна робота буде складатись з наступних форм:

Науково-дослідна робота та практика	52 кредити
Науково-дослідна робота в семестрі	12 кред.
Науково-дослідна практика	6 кред.
Науково-педагогічна практика	9/15* кред.
Підготовка магістерської дисертації	24/14 кред.

* перше число – кількість кредитів для магістрів-дослідників, друге – для професійних магістрів.

В зв'язку з цим перед керівництвом та провідними науковцями Інституту виникають наступні задачі:

1. Розробити концепцію та зміст науково-дослідної роботи магістрантів.
2. Забезпечити роботу наукових семінарів для магістрантів.
3. Розробити зміст і забезпечити належну базу для проведення науково-дослідної практики.
4. Створити умови для написання якісних магістерських науково-дослідних робіт.